



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4063/2024
19.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Нишевић Тадић, адвокат из ..., против тужене Јавне медијске установе „Радио-телевизија Војводине“ са седиштем у Новом Саду, Петроварадин, чији је пуномоћник Синиша Новаковић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1072/24 од 24.09.2024. године, у седници одржаној 19.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1072/24 од 24.09.2024. године, у ставовима другом и трећем изреке и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 856/2023 од 26.03.2024. године, у ставовима првом, другом, трећем, четвртм и шестом изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев да се пониште као незаконити Уговори о обављању привремених и повремених послова закључени између парничних странака и то уговор бр. ... од 22.04.2021. године, уговор бр. ... од 05.11.2021. године, уговор бр. ... од 20.04.2022. године, уговор бр. ... од 10.10.2022. године, уговор бр. ... од 29.03.2023. године и уговор бр. ... од 03.10.2023. године, да се утврди да је тужиоцу радни однос код тужене прерастао у радни однос на неодређено време 07.05.2021. године, да се обавезе тужена да тужиоца врати на рад, као и да му накнади трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој, на име накнаде трошкова целокупног поступка, исплати 182.250,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 856/2023 од 26.03.2024. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев. Ставом другим изреке,

понштени су као незаконити Уговори о обављању привремених и повремених послова закључени између парничних странака 22.04.2021. године, 05.11.2021. године, 20.04.2022. године, 10.10.2022. године, 29.03. 2023. године и 03.10.2023. године. Ставом трећим изреке, утврђено је да је тужиоцу радни однос на одређено време код тужене прерастао у радни однос на неодређено време почев од 07.05.2021. године. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоца врати на рад. Ставом петим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоца распореди на радно место .../.../... у организационој целини, Пословна јединица ..., Сектор ..., Одељење Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 83.250,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1072/24 од 24.09.2024. године, ставом првим изреке, жалба тужене је делимично усвојена и првостепена пресуда преиначена у побијаном утврђујућем делу (став трећи изреке), тако што је одбијен тужбени захтев да се утврди да је тужиоцу радни однос на одређено време код тужене прерастао у радни однос на неодређено време почев од 07.05.2021. године до 08.05.2021. године. Ставом другим изреке, жалба тужиоца у целости и жалба тужене у преосталом делу су одбијене и првостепена пресуда у преосталом усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву и делу одлуке о трошковима поступка потврђена. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по занимању ..., са средњом стручном спремом ... степен. Са туженом је закључио два уговора о раду на одређено време и то уговор од 03.05.2019. године за период до 02.05.2020. године и уговор од 03.05.2020. године за период до 02.05.2021. године, на радном месту главни .../.../... у организационој целини, Пословна јединица ..., Сектор .., Одељење По доношењу решења о престанку радног односа на одређено време услед истека рока на који је радни однос заснован, тужена је са тужиоцем закључила шест Уговора о обављању повремених и привремених послова, у периоду од 22.04.2021. године до 03.10.2023. године, за рад на истим пословима систематизованим код тужене. Тужена је више пута надлежном министарству упућивала молбе за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање корисника јавних средстава и закључцима Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава донетих у периоду од 26.05.2020. године до 27.09.2023.

године је добила сагласност за пријем у радни однос на неодређено време укупно 50 извршилаца са средњом стручном спремом, на основу којих сагласности је засновала радни однос са трећим лицима, али не и са тужиоцем.

На овако утврђено чињенично стање, другостепени суд је применом материјалног права из одредби Закона о раду и Закона о буџетском систему оценио правилном одлуку првостепеног суда да су незаконити уговори о обављању привремених и повремених послова закључени између парничних странака и да је тужена у обавези да тужиоца врати на рад, с тим што је утврдио да је тужиоцу радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време 08.05.2021. године. Према датим разлозима, тужилац је код тужене по истеку два закључена уговора о раду на одређено време, у континуитету дужем од 24 месеца по основу више сукцесивно закључених уговора о привременим и повременим пословима обављао исте системантизоване послове код тужене, који нису привременог и повремених карактера, већ послове за чијим обављањем постоји константна потреба, а за које је тужилац испуњавао тражене услове. Оценио је да одредба члана 27к Закона о буџетском систему није препрека за прерастање радног односа из одређеног у неодређено време, јер тужена није доказала да би заснивање радног односа са тужиоцем на неодређено време било преко 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време у претходној календарској години, при чему је тужена добила сагласност министарства за заснивање радног односа на неодређено време за радна места за која тужилац испуњава услове, на која је запослила друга лица, а није доказала ни да није имала обезбеђена средства за исплату зараде са припадајућим порезима и доприносима.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужене указује да је закључак нижестепених судова заснован на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 37. Закона о раду прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана, на основу којих се радни однос са запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2.). Ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона, или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за који је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6.).

По члану 197. Закона о раду послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са незапосленим лицем, запосленим који ради непуно радно време - до пуног радног времена и корисником старосне пензије (став 1). Уговор из става 1. овог члана закључује се у писаном облику (став 2).

Закон о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/2009 ... 149/2020), важећи у спорном периоду, у одредби члана 27к прописује ново запошљавање и

додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава. Ставом 1. те одредбе прописано је да је у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2023. године корисницима јавних средстава дозвољено да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години), док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства. Ставом 2. истог члана прописано је да се запошљавање из става 1. овог члана може реализовати уколико корисник јавних средстава има обезбеђена средства за плате, односно зараде, са припадајућим порезом и доприносима за новозапослене, као и под условима и у складу са процедурама предвиђеним посебним прописима.

Одредбом члана 105. Закона о буџетском систему, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона.

Из наведеног произлази да се одредбе Закона о буџетском систему у односу на одредбе Закона о раду налазе у односу посебног према општем закону и да се зато примењује правило да одредбе посебног закона дерогирају одредбе општег закона.

Како тужена према Закону о буџетском систему спада у кориснике јавних средстава, то се односу на њу примењују одредбе тог закона као *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за преображај радног односа из одређеног у радни однос на неодређено време.

У конкретном случају, тужилац је радио код тужене у периоду од 03.05.2019. године до 02.05.2021. године по основу два уговора о раду на одређено време, након чега су донета решења о престанку радног односа услед истека рока на који је радни однос са тужиоцем заснован, а тужилац је код тужене на истим пословима наставио да ради без прекида по основу више сукцесивно закључиваних уговора о привременим и повременим пословима, које закон третира као рад ван радног односа, закључно са уговором од 03.10.2023. године.

Међутим, без обзира што је тужена у периоду радног ангажовања тужиоца код тужене добила сагласност надлежног тела Владе Републике Србије за пријем више лица у радни однос на неодређено време на радна места за које је тужилац испуњавао услове, то не значи да тужиоцу аутоматски радни однос на одређено време прераста у радни однос на неодређено време, нити давање те сагласности значи нужну обавезу тужене да са тужиоцем заснује радни однос. Послодавац сагласно својим потребама, организацији и процесу рада самостално процењује када је потребно да попуњава упражњена радна места као и за кога ће се одредити за пријем у радни однос на неодређено време. Давање сагласности тела Владе РС за заснивање радног односа на неодређено време са новим запосленима са средњом стручном спремом коју поседује и тужилац, представља само могућност за ново запошљавање на неодређено време

одређене категорије лица за које је сагласност дата, али искључиво према потребама послодавца, који је једини овлашћен да одлучује како о самом процесу рада који организује тако и о броју и структури извршилаца у том послу.

Следом наведеног, по оцени Врховног суда, није било услова за удовољење тужбеном захтеву, па је Врховни суд на основу члана 416.став 1. ЗПП ставом првим изреке преиначио нижестепене одлуке и одбио тужбени захтев.

Према успеху тужене у спору, применом чл. 153, 154., 163. и 165. ЗПП, припада јој право на накнаду трошкова целокупног поступка у укупном износу од 182.250,00 динара и то за састав одговора на тужбу 24.750,00 динара, за приступ и заступање тужене од стране пуномоћника адвоката на два одржана рочишта по 29.250,00 динара (58.500,00 динара), за састав жалбе и ревизије по 49.500 динара (99.000,00 динара), применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важеће на дан предузимања тих парничних радњи. Туженој нису на терет тужиоца досуђени трошкови судских такси на одговор на тужбу, на жалбу, одлуку о жалби, ревизију и одлуку о ревизији, јер према Закону о судским таксама у споровима из радног односа запослени или бивши запослени плаћа таксу на поднеске и на одлуке само ако се захтев односи на новчано потраживање, што није ситуација у конкретном случају.

Из наведених разлога, применом члана 165. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Тужиоцу не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**